

Posudek oponenta na práci Samuela Džoganíka „Genderové rozdiely v ochote priplácania si v zdravotníctve Českej republiky“

Celkové hodnocení: Do té míry, do níž je smyslem psaní bakalářské práce předložit text, který prokazuje schopnost práce s odbornou literaturou a obsahuje předepsaný počet stran naplněných přiměřeně relevantním a koherentním obsahem, funguje předkládaná práce poměrně uspokojivě. Naplnění těchto kritérií se však děje mechanicky, absentuje zajímavý problém k řešení a na práci se bolestně podepisuje, že začíná od nepříliš výživných dat, ke kterým se zpětně snaží vytvořit teoretický fundament, místo aby postupovala opačně. **Navrhuji hodnocení v rozmezí známek dvě a tři v závislosti na průběhu obhajoby.**

Dílčí komentáře:

Teoretická část práce je primárně popisná a zahrnuje čtenáře velkým objemem informací o fungování českého zdravotního systému, z nichž přísně relevantní je s ohledem na téma a hypotézy práce pouze menšina. Alespoň se tak nicméně děje na základě poměrně širokého spektra literatury, které autor vcelku solidně propojil a systematizoval. Plynutí textu, který se jinak čte dobře a je smysluplně provázaný, občas naruší nějaký zbytečný seznam (např. s. 9), nebo kreativní hrátky s interpunkcí, jenž je zejména v referencích rozmístěna, zdá se, zcela náhodně (např. s. 11). Poměrně bizarně působí kapitola o obřízkách a operacích nosu u mužů – chápu, že autor chtěl udržet jistou symetričnost textu, když předtím pojednává o nadstandardní péči o ženy, ale tyto zákroky asi výraznou roli na úrovni populačních rozdílů mezi muži a ženami hrát nebudou.

Většinu skutečně relevantních dat čerpá autor z poměrně staré studie EHIS (2008) se zdůvodněním, že loňská data ještě nejsou k dispozici. Znamená to tedy, že mezi lety 2008 a 2019 se žádná data nesbírala? Popis těchto dat v kapitole 3 je poněkud lineární a mechanický, což ale v situaci, kdy autor jiný zdroj dat nemá k dispozici, lze pochopit. Více mě trápí následující kapitola, kde se autor reálně opírá o úzkou množinu zdrojů (cca 3), ale přitom předstírá, že jich prostudoval řádově více. Zejména postup v prvním odstavci kap. 4.2 (s. 29) je značně neetický – skutečný zdroj všech obsažených tvrzení (Addis a Mahalik, 2003) je sice odkázán, ale odstavec se zároveň tváří, že čerpá v mnoha dalších zdrojů, jejichž reference však ze skutečného zdroje pouze otrocky přepisuje. Text zde zároveň nepředstavuje čistokrevnou parafrázi, ale spíše se blíží nebezpečné zóně plagiátorského překladu. Tento problém jsem naštěstí zaznamenal pouze v dané pasáži kap. 4.2.

Celkově teoretická část nabízí jen dosti chatrný základ pro hypotézy části empirické, neboť sice něco říká o rozdílech v platbách za zdravotnictví mezi muži a ženami, ale nic o rozdílech v jejich (politických) postojích, na které se reálně empirická část zaměřuje. Domnívám se, že autor ve skutečnosti začal empirickou částí a až pak se k ní snažil vymyslet nějakou improvizovanou teoretickou základnu. To je poměrně svízelná práce vždy, zejména však v případě, že data žádné zajímavé a smysluplné svědectví nepřinášejí, nebo se je z nich alespoň nedaří zrekonstruovat, což je bohužel právě tento případ...

Empirická část práce obsahuje obligátní SVIPOVý projekt. Ten by se nicméně povedlo začlenit ještě vcelku vkusně, pokud by autor odolal pokušení nepromarnit odstavec o Hodnocení kvality, který je nesmyslně zařazen jako kapitola 9 až za závěrem práce (s. 56). Pozitivně hodnotím snahu autora

vyhnout se nadměrnému opakování, správnou, byť poněkud rudimentární, interpretaci dat a snahu o diskusi výsledků, která zohledňuje i poznatky teoretické části práce. Empirická část přesto působí značně neživotně, mechanicky, repetitivně a nic moc zajímavého nepřináší. Autor doslovně reprodukuje všechny dotazníkové otázky, ze kterých vycházejí jeho data, a na s. 36 dokonce i otázky, které se rozhodl nezařadit (?!). Pracovní hypotézy mechanicky odpovídají dotazníkovým otázkám, stejně mechanické jsou i hypotézy alternativní, jejichž zařazení text spíše zbytečně nafukuje (hypotézy se následně znova opakují u příslušných statistických analýz). Nerozumím také přínosu grafů 1-6.

Data nic moc smysluplného neříkají, většina vztahů nevychází signifikantní. Oceňuji nicméně snahu autora o interpretaci. Pozor jen na to, že zamítnutí nulové hypotézy neznamena potvrzení hypotézy alternativní (např. s. 43.).

Reference nevycházejí ze žádné mně známé normy, byť většinu potřebných údajů obsahují. Ocenil bych menší podíl internetových zdrojů nejasné kvality a větší přítomnost publikací v odborných žurnálech, zejména zahraničních.

V Praze 14. 5. 2020

Petr Špecián, Ph.D.